

වර්ගමූලය

මෙම පාඩම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,
 ➤ පූර්ණ වර්ග වන සංඛ්‍යාවන්හි වර්ගමූලය ප්‍රථමක සාධක මගින් සෙවීමට,
 ➤ පූර්ණ වර්ග නොවන සංඛ්‍යාවන්හි වර්ගමූලය පළමු සන්නිකර්ෂණය මගින් සෙවීමට,
 හැකියාව ලැබේ.

7.1 හැඳින්වීම

කිසියම් සංඛ්‍යාවක් එම සංඛ්‍යාවෙන් ම ගුණ කළ විට (එනම් වර්ගායනය කළ විට) එම සංඛ්‍යාවේ වර්ගය ලැබේ. සංඛ්‍යාවක වර්ගය එහි වර්ගායිතය ලෙස ද හඳුන්වයි.

නිදසුන 1

$2^2 = 4$	$2^2 = 2 \times 2 = 4$
$3^2 = 9$	$3^2 = 3 \times 3 = 9$
$5^2 = 25$	$5^2 = 5 \times 5 = 25$
$10^2 = 100$	$10^2 = 10 \times 10 = 100$

වර්ගය සෑදීමට මුල් වූ සංඛ්‍යාව එම සංඛ්‍යාවේ වර්ගමූලය ලෙස නම් කරයි.

නිදසුන 2

$4 = 2^2$ නිසා
 $\sqrt{4} = 2$ (4හි වර්ගමූලය 2 වේ.)

නිදසුන 3

$100 = 10^2$ නිසා
 $\sqrt{100} = 10$ (100හි වර්ගමූලය 10 වේ.)

7.2 පූර්ණ වර්ග වන සංඛ්‍යාවන්හි වර්ගමූලය ප්‍රථමක සාධක මගින් සෙවීම

නිදසුන 1

$\sqrt{9}$ හි අගය ප්‍රථමක සාධක මගින් සොයන්න.
 පියවර 1 - සංඛ්‍යාව ප්‍රථමක සාධකවල ගුණිතයක් සේ ලිවීම.

$$9 = 3 \times 3 \quad \begin{array}{r} 3 \overline{)9} \\ \underline{3 \ 3} \\ 1 \end{array}$$

පියවර 2 - දකුණු පැත්ත වර්ගායිතයක් කර ගැනීම.

$$9 = 3^2$$

පියවර 3 - දෙපැත්තේ ම වර්ගමූලය ගැනීම.

$$\sqrt{9} = \sqrt{3^2}$$

$$\sqrt{9} = 3$$

නිදසුන 2

$\sqrt{36}$ හි අගය ප්‍රථමක සාධක මගින් සොයන්න.

$$36 = 2 \times 2 \times 3 \times 3$$

$$36 = (2 \times 3) \times (2 \times 3)$$

$$36 = (2 \times 3)^2$$

$$\sqrt{36} = \sqrt{(2 \times 3)^2}$$

$$\sqrt{36} = 2 \times 3$$

$$\sqrt{36} = 6$$

$$\begin{array}{r|l} 2 & 36 \\ \hline 2 & 18 \\ 3 & 9 \\ 3 & 3 \\ & 1 \end{array}$$

නිදසුන 3

$\sqrt{144}$ හි අගය ප්‍රථමක සාධක මගින් සොයන්න.

$$144 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3$$

$$144 = (2 \times 2 \times 3) \times (2 \times 2 \times 3)$$

$$144 = (2 \times 2 \times 3)^2$$

$$\sqrt{144} = 2 \times 2 \times 3$$

$$\sqrt{144} = 12$$

$$\begin{array}{r|l} 2 & 144 \\ \hline 2 & 72 \\ 2 & 36 \\ 2 & 18 \\ 3 & 9 \\ 3 & 3 \\ & 1 \end{array}$$

7.1 අභ්‍යාසය

1. පහත දී ඇති එක් එක් සංඛ්‍යාවේ වර්ගමූලය ප්‍රථමක සාධක මගින් සොයන්න.

(i) 16

(ii) 225

(iii) 256

(iv) 2500

(v) 625

(vi) 1764

(vii) 441

(viii) 324

2. සමචතුරස්‍ර හැඩැති කාඩ්බෝඩ් කැබැල්ලක වර්ගඵලය 784 cm^2 කි. එහි පැත්තක දිග කීය ද?

3. ත්‍රිකෝණයක හා සමචතුරස්‍රයක වර්ගඵලය සමාන වේ. ත්‍රිකෝණයේ ආධාරකය 9 cm ද ලම්බ උස 8 cm ද වේ නම් සමචතුරස්‍රයේ පැත්තක දිග 6 cm බව පෙන්වන්න.

7.3 ප්‍රථමක සාධක මගින් පූර්ණ වර්ගයක් නොවන සංඛ්‍යාවක වර්ගමූලය සෙවීම

නිදසුන 1

8 යන සංඛ්‍යාව පූර්ණ වර්ගයක් නොවේ. 8හි වර්ගමූලය පහත අයුරින් පූර්ණ සංඛ්‍යාවක හා වර්ගමූලයක ගුණිතයක් ලෙස ලිවිය හැකි ය.

$$\begin{aligned}
 8 &= 2 \times 2 \times 2 \\
 \sqrt{8} &= \sqrt{2 \times 2 \times 2} \\
 &= \sqrt{2 \times 2} \times \sqrt{2}, \text{ මෙහි } \sqrt{2 \times 2} = \sqrt{4} = 2 \\
 &= 2 \times \sqrt{2} \\
 &= 2\sqrt{2}
 \end{aligned}$$

2	8
2	4
2	2
	1

නිදසුන 2

$\sqrt{72}$ හි අගය ප්‍රථමක සාධක ඇසුරින් සොයන්න.

$$\begin{aligned}
 72 &= 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3 \\
 72 &= 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 2 \\
 \sqrt{72} &= \sqrt{2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 2} \\
 &= \sqrt{2 \times 2} \times \sqrt{3 \times 3} \times \sqrt{2} \\
 &= 2 \times 3 \times \sqrt{2} \\
 &= 6\sqrt{2}
 \end{aligned}$$

2	72
2	36
2	18
3	9
3	3
	1

7.2 අභ්‍යාසය

1. පහත එක් එක් සංඛ්‍යාවේ වර්ගමූලය පූර්ණ සංඛ්‍යාවක හා වර්ගමූලයක ගුණිතයක් ලෙස දක්වන්න.

- (i) $\sqrt{18}$ (ii) $\sqrt{20}$ (iii) $\sqrt{28}$ (iv) $\sqrt{63}$
 (v) $\sqrt{125}$ (vi) $\sqrt{200}$ (vii) $\sqrt{147}$

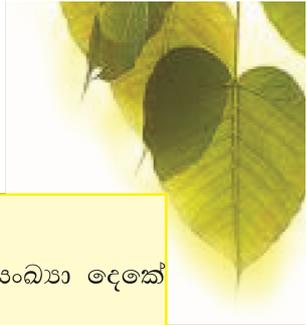
2. $\sqrt{2} = 1.4$ ද $\sqrt{3} = 1.7$ ලෙස ද ගෙන පහත එක් එක් සංඛ්‍යාවේ වර්ගමූලය සොයන්න.

- (i) $\sqrt{8}$ (ii) $\sqrt{12}$ (iii) $\sqrt{18}$ (iv) $\sqrt{24}$ (v) $\sqrt{48}$

7.4 සන්නිකර්ෂණයෙන් වර්ගමූලය සෙවීම

ප්‍රථමක සාධකවල ගුණිතයක් ලෙස ලියා වර්ගමූලය සෙවිය නොහැකි සංඛ්‍යාවක වර්ගමූලය ආසන්න ලෙස සෙවීම සඳහා මෙම ක්‍රමය භාවිත කළ හැකි ය.

නිදසුන 1

$\sqrt{24}$ හි අගය සොයන්න.

පියවර 1 - 24ට ආසන්නතම වටිනාකමින් අඩු සහ වැඩි සූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යා දෙකේ වර්ගමූලය ලබා ගන්න.

$$\begin{array}{ccc} \sqrt{16} & \sqrt{24} & \sqrt{25} \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 4 & ? & 5 \end{array}$$

පියවර 2 - $\sqrt{16} = 4$, $\sqrt{25} = 5$ නිසා 24හි වර්ගමූලය 4ත් 5ත් අතර පිහිටිය යුතු වේ. දශමස්ථාන එකකින් යුක්ත වන පරිදි 4ත් 5ත් අතර සංඛ්‍යා ලියන්න.

- 4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5

පියවර 3 - $\sqrt{24}$ ඉතා ආසන්න වන්නේ $\sqrt{25}$ ටය. $\sqrt{25} = 5$ නිසා $\sqrt{24}$ හි අගය 5ට ඉතා සමීප විය යුතු වේ. ඒ අනුව $\sqrt{24}$ සඳහා වඩා ආසන්න අගයන් දෙක 4.8 හෝ 4.9 වේ.

$$\begin{array}{r} 4.8 \\ \times 4.8 \\ \hline 23.04 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 4.9 \\ \times 4.9 \\ \hline 24.01 \end{array}$$

දැන් 24 සමඟ මෙම අගයන්හි වෙනස සලකා බලමු. එනම්, $24 - 23.04 = 0.96$
 $24.01 - 24 = 0.01$
 $0.01 < 0.96$ නිසා

$\sqrt{24}$ හි අගය වඩාත් ආසන්න වන්නේ 4.9 ටය.
 $\therefore \sqrt{24}$ සඳහා පළමු සන්නිකර්ෂණ අගය 4.9 වේ.

නිදසුන 2

$\sqrt{152}$ හි අගය සොයන්න.

$$\begin{array}{ccc} \sqrt{144} & < & 152 & < & \sqrt{169} \\ \downarrow & & & & \downarrow \\ 12 & & & & 13 \end{array}$$

එනම් $\sqrt{152}$ හි අගය 12ත් 13ත් අතර පිහිටයි.

$\therefore \sqrt{152}$ හි පළමු සන්නිකර්ෂණ අගය වඩාත් ආසන්න වන්නේ $\sqrt{144}$ ටය. එනම්, 12 ටය.

$\therefore 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5$ දක්වා ගැනීම ප්‍රමාණවත් ය.

එනම්, 12.5ට මඳක් අඩු අගයක් මේ සඳහා ගත යුතු වේ. එය දළ වශයෙන් 12.3 හෝ 12.4 විය හැකි ය.

$$\begin{array}{r} 12.3 \\ \times 12.3 \\ \hline 151.29 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12.4 \\ \times 12.4 \\ \hline 153.76 \end{array}$$

දැන් 152 සමග මෙම අගයන්හි වෙනස සලකා බැලිය යුතු ය. එනම්, $152 - 151.29 = 0.71$

$$153.76 - 152 = 1.76$$

$$0.71 < 1.76 \text{ නිසා}$$

එහෙයින් $\sqrt{152}$ ට සමීපතම අගය වන්නේ 12.3 වේ.

$\therefore \sqrt{152}$ සඳහා පළමු සන්නිකර්ෂණ අගය 12.3 වේ.

7.3 අභ්‍යාසය

1. පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යාවල වර්ගමූලය සඳහා පළමු සන්නිකර්ෂණ අගය සොයන්න.

(i) 7	(ii) 13	(iii) 47	(iv) 119	(v) 145
(vi) 230	(vii) 22	(viii) 72	(ix) 175	(x) 200

2. සුදුසු ක්‍රමයක් භාවිත කර පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යාවල වර්ගමූලය සොයන්න.

(i) 144	(ii) 225	(iii) 6	(iv) 59	(v) 180

සාරාංශය

- සූර්ණ වර්ග වන සංඛ්‍යාවන්හි වර්ගමූලය ප්‍රථමක සාධක මගින් සෙවිය හැකි ය.
- සූර්ණ වර්ග නොවන සංඛ්‍යාවන්හි වර්ගමූලය පළමු සන්නිකර්ෂණය මගින් සෙවිය හැකි ය.

